

Vi er kun lige begyndt...

Tale ved klimamarch 11.10.19, Rådhuspladsen

Mickey Gjerris

Kære medborgere og medmennesker.

Kære klimatosser og klimaaktivister.

Kære I, der er bange og bekymrede for tingenes tilstand. Bange og bekymrede for at åbne for nyhedsstrømmen og læse endnu en nyhed om forskere, der mere og mere desperat advarer om, hvor galt, det står til.

Bange og bekymrede for en fremtid præget af social nød og uro, konflikter, masseuddøen af arter og menneskeskabt naturforarmelse i hidtil uset målestok.

Bange og bekymrede for jeres børns og børnebørns fremtid.

Kære I, der bare lige er smuttet forbi for at se, hvad der foregår.

Kære dråber i havet.

Hvor det dog varmer en midaldrende lektors lettere kyniske sind at se jer alle sammen – man kan føle sig helt fyldt af lysegrønt håb.

Og det selvom klimaforandringerne er den største udfordring vi som art har stået overfor.

Der kræves det hidtil usete af os blot for at holde temperaturstigningerne på et niveau, hvor de ikke får katastrofale konsekvenser.

Vi skal udbygge vores videnskabelige forståelse af, hvordan de mange elementer, der tilsammen bestemmer planetens klima, påvirker hinanden.

Vi skal udvikle bæredygtige teknologier under et voldsomt tidspres for at kunne sikre alle planetens borgere et liv med velfærd og tryghed uden at gå på kompromis med naturens grænser

Vi skal træffe globale politiske beslutninger, der binder regioner, lande og byer på at leve op til forpligtelser for drivhusgasudledninger, arealanvendelse, forurening og social retfærdighed – for blot af nævne nogle af de vigtigste områder.

Og nu synes der at ske noget. Det er som om, at der er noget at håbe på.

På den internationale scene virker det som om, at en lang række af verdens storbyer at have fået mere end nok af mere eller mindre fodslæbende regeringer. C40-mødet i København i disse dage er blot et tegn på dette. Ambitiøse mål om mindre forurening, bedre infrastruktur, mindre madspild mm. er blot nogle af de forslag, der diskuteres.

Og her i andedammen har vi haft et klimavalg og fået en regering, der med opbakning fra næsten alle partier har fremsat en ambitiøs målsætning om 70% reduktion af udledningerne i forhold til 1990. Pludselig står politikerne på tærne af hinanden for at være så grønne som muligt. Og erhvervslivet er også med. Landbruget vil være klimaneutralt i 2050, Københavns Lufthavn er vist allerede CO₂ neutral og Dansk Industri ser store muligheder i grøn vækst. Man skulle næsten tro, at de også alle sammen er blevet klimatosser.

Så nu kan vi vel egentlig godt pakke bannerne og parolerne væk og liste hjem i tørvejr. Det sidste års tids klimamarcher, klimapåmindelser, skolestrejker og aktioner som fx dem, Extinction Rebellion har udført, har virket. Klimatosserne har vundet. De voksne og ansvarlige er åbenbart vågnet efter i årtier at have overhørt videnskabens advarsler. Og ikke bare overhørt, men latterliggjort, nedspillet og gennem uærlig green-washing af ubæredygtige produkter og produktioner undermineret alle seriøse forsøg på at tage problemerne alvorligt.

Men det er slut nu. Nu står de i kø med ansvarsfulde miner og siger, at vi godt kan gå hjem. De voksne har styr på det. Nu kommer de fornuftige, rationelle og logiske løsninger, der vil sikre natur, miljø og klima, mens vi stadig kan øge velstanden, pøse milliarder efter aktionærene og grundlæggende fortsætte med business as usual.

Så ingen grund til at være vrede eller bekymrede, Pak hysteriet og dommedagsprofetierne væk. De voksne har strammet slipset og fundet business dresset frem og sat sig sammen i mødelokalet. Vi kan alle sove trygt igen.

Og så er det, at den midaldrende lektors lettere kyniske sind vågner.

For der er én og kun én grund til, at klimaet er på alles læber. Og de er de mange folkelige protester over det meste af planeten, der har vist magthaverne - om de sidder som folkevalgte eller på direktionsgangen - at de er nødt til at tage klimaudfordringen alvorligt – eller i hvert fald lade som om.

Det er de folkelige protester, der har ført til, at løfterne nu står i kø og de flotte taler og målsætninger flyder som en brusende elv gennem medierne.

Men flotte mål og ord gør det ikke.

Tror de virkelig, at vi er så dumme, at vi vil overlade biosfærens fremtid til de mennesker, der gennem årtier har vist med deres handlinger, at de sætter egen velstand over de næste generationers velfærd?

Tror de virkelig, at vi falder for deres uvidenskabelige forestillinger om, at man kan have ubegrænset vækst og evig øget materiel velstand i et lukket system som Jordens biosfære udgør? Det er - som en bekendt sagde til mig forleden – kun idioter og økonomer, der tror på grænseløs vækst i et begrænset system-

Tror de virkelig, at klimaforandringerne og tabet af biodiversitet kan løses med mere af det samme? Med mere vækst, mere marked og mere teknologi, som vi kan sælge til de andre og dermed sikre os selv endnu mere rigdom her i et af verdens smørhuller?

Jeg ved det faktisk ikke? Jeg ved ikke, om de selv tror på det, eller bare lader som om for at få os andre til at tie stille.

Men når man ser FN-topmødet i september i New York ende uden nye og større forpligtelser til reduktion af udledningerne, på trods af at al forskning viser, at vi for nærværende er på vej mod 3-4 grader varmere klima i år 2100, så bliver man forstemt.

Og når man ser Københavns Kommune sole sig i klimahandlingens skær, imens man vil udvide Kastrup Lufthavn og når man ser regeringen fremtræde som den grønne redningsmand, imens fødevareministeren nægter at skære ned på den danske kødproduktion, så begynder tvivlen og kynismen at snige sig ind.

Så tak

Tak kære medborgere og medmennesker.

Tak kære klimatosser og klimaaktivister.

Tak kære I, der er bange og bekymrede

Tak kære I, der bare lige er smuttet forbi for at se, hvad der foregår

Tak kære dråber i havet

Tak fordi, I er kommet

At se jeg her i dag giver mig lysegrønt håb for fremtiden

Intet er afgjort – vi er kun lige begyndt. Vi har fået dem til at sige det rigtige. Nu skal der så reel handling og reel forandring til. Der er ingen grund til at pakke paroler og bannere væk... for det er os, der er de ansvarlige og de voksne, imens de, der tror, at fremtiden ikke byder på gennemgribende økonomiske, sociale og kulturelle forandringer, enten må revidere deres holdninger eller liste lige så stille af.

Fremtiden er - fuldstændig ligesom kærligheden - ikke noget man får forærende, men noget man skal kæmpe for

God march, fortsat god kamp... og tak for ordet

Mickey Gjerris (1969) er uddannet teolog (ph.d.) og arbejder som lektor i bioetik ved Det Naturvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet. Han har de sidste 20 år forsket i etiske spørgsmål vedrørende natur, etik, teknologi og mennesker og udgivet en lang række artikler og bøger om disse emner - senest bøgerne "Jagt - Natur, mennesker, dyr og drab" i 2016, "Skildpaddetanker" i 2017, "Naturens Sprog" i 2018 og "Upraktisk håndbog i lysegrønt håb" i 2019. Fra 2011 - 2016 var han medlem af Det Ethiske Råd. Mickey er en flittigt anvendt foredragsholder og optræder ofte som ekspert i medierne. Se mere på www.mickeygjerris.com